

Betreft: Veiligheid voor Vrouwen in het Openbaar Vervoer

Datum: 20 juni 2024

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

Enkele maanden terug ontving de VVD-fractie een groep jongeren op het Provinciehuis en brachten een aantal jonge vrouwen bij een gesprek over mobiliteitsbeleid hun gevoel van onveiligheid in ons openbaar vervoer (OV) aan ons over. Een van hun ideeën was de optie van een telefoonnummer/WhatsApp-kanaal waarop melding gemaakt kan worden van situaties die onveilig aanvoelen.

Reden voor ons om hier op 19 juni bij de Algemene Beschouwingen aandacht voor te vragen, waarbij ook de SP-fractie te kennen gaf deze zorg vanuit signalen van OV-personeel te herkennen. Nog geen dag later bleek uit een enquête van *Pointer* (KRO-NCRV) hoe breed het gevoel van onveiligheid van jonge vrouwen op stations en in het openbaar vervoer leeft¹.

Veiligheid is voor de VVD en SP een topprioriteit, wij vinden dat geen enkele vrouw zich onveilig zou moeten voelen noch beperkt in haar vrijheid om in het donker te reizen, bijvoorbeeld na het uitgaan. De Provincie Utrecht zou alles op alles moeten zetten om binnen haar mogelijkheden en verantwoordelijkheid voor goede bereikbaarheid, de randvoorwaarden te creëren voor openbare ruimte en OV dat veilig is en veilig voelt.

Naar aanleiding van deze signalen en enquête hebben de fracties van de VVD en de SP de volgende vragen:

1. Is het College zich bewust van de recente berichtgeving omtrent het onveilige gevoel op stations en in het openbaar vervoer?
2. Welke cijfers heeft de provincie Utrecht hierover beschikbaar? Herkent GS dit beeld uit de cijfers van de eigen reizigerstevredenheid enquêtes uitgevoerd door onze vervoerders? Beschikken wij over aanvullende cijfers en gegevens waarmee de veiligheid in het OV en op haltevoorzieningen monitoren? Maken wij hier overal onderscheid tussen mannen, vrouwen, en non-binaire genderidentiteit daar de veiligheidsperceptie sterk kan afwijken tussen deze groepen?
3. Sociale veiligheid speelt niet alleen voor reizigers, maar ook voor ons onmisbare OV-personeel. Hoe verhouden deze uitkomsten zich tot het beeld dat onze vervoerders vanuit hun werkgeversrol hebben?

¹ <https://www.ad.nl/binnenland/vrouwelijke-reizigers-trekken-aan-bel-over-onveilig-gevoel-doe-alsof-ik-druk-aan-appen-of-bellen-ben~a7dc0b7c/>

4. Hoe apprecieert GS het idee om in navolging van de NS een vorm van WhatsApp meldingslijn te openen in het provinciaal openbaar vervoer en bij onze bus- en tramhaltes?
5. Bevat de recent gegunde concessie ten opzichte van de aflopende concessie perspectief op verbetering van het gevoel van veiligheid, en bevat deze voldoende handvatten om verdere verbetering hierin te bewerkstelligen?
6. Hoe wordt in de huidige richtlijnen voor de inrichting openbare ruimte zoals bushaltes rekening gehouden met borgen dat er automatische zichtbaarheid en sociale controle is? Voorkomen we onnodige donkere hoekjes waar niemand je kan zien? Zijn er voldoende mogelijkheden voor cameratoezicht indien wenselijk?
7. Deelt GS onze opvatting dat de bestrijding van onveilige situaties in het openbaar vervoer en op stations en haltes raakt aan de provinciale taken en verantwoordelijkheden en welke rol ziet GS voor de Provincie Utrecht in deze bestrijding?
8. Deelt GS onze opvatting dat deze situatie de bewegingsvrijheid en dus bereikbaarheid beperkt voor veel inwoners in onze provincie (met name jonge vrouwen en met name in het donker)?
9. Zijn de effecten op onze duurzaamheidsambities en mobiliteitstransitie van het midden van het OV, zoals uit het onderzoek naar voren komt, significant?
10. Is er bij afweging van annulering en vertraging van busdiensten meegewogen dat veel jonge vrouwen timen wanneer zij vertrekken zodat zij niet lang bij een verlaten donkere halte hoeven te staan? Is er oog voor het effect op beleefde veiligheid van vrouwelijke reizigers wanneer een late bus niet op tijd verschijnt en zij in hun eentje moeten zitten wachten (soms met een bijna-lege telefoon batterij)? Zou hier in prioriteitstelling meer rekening mee gehouden kunnen worden?
11. Welke stappen zet de provincie al om hier verbetering in te brengen? Ziet GS mogelijkheden om hier een extra impuls aan te geven, en zoja: wat is ervoor nodig om deze extra impuls te kunnen geven?
12. Het gevoel van onveiligheid voor vrouwen beperkt zich niet tot het OV, bossen en parken worden genoemd waarmee ook onverlichte en afgelegen fietspaden (bijvoorbeeld door natuurgebieden) onderdeel zijn van dit probleem. Over welke gegevens beschikt de provincie hieromtrent? Bestaat er bijvoorbeeld een top 10 sociale onveilige fietspaden voor onze provincie? Zoja, staat de Bisschopsweg op de grens tussen De Bilt en Zeist (ten oosten van de Uithof) in deze top 10?

Wij zien uw antwoorden met belangstelling tegemoet, bij voorbaat dank.

Hoogachtend,

Ronnie Hossain
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)

Jan Breur
Socialistische Partij (SP)